

[Førmanden.]

rimelighed aflytte og overveje flere taler end dem, der er anbragt i dag i de mange timer formiddag og eftermiddag, medmindre der foreligger en absolut nødvendighed for forceret behandling. Det synes ikke at være tilfældet.

Udenrigsministeren (*Per Hækkerup*): Det ærede medlem hr. Poul Hartling og andre ærede ordførere gav under deres ordførertaler udtryk for det ønskelige i, at vi kan bevare en bred samling om hovedtrækkene i den danske udenrigspolitik. Jeg deler helt og fuldt dette ønske og skal bestræbe mig for, at det fortsat kan blive opfyldt.

I den forbindelse gjorde det ærede medlem hr. Poul Møller en bemærkning om behandlingen af spørgsmålene i det udenrigspolitiske nævn og lagde ganske særlig vægt på at understrege, at hvor det drejede sig om udenrigspolitiske beslutninger af større rækkevidde, bør nævnet informeres om regeringens holdning forud for, at en afgørelse træffes. Det er jeg naturligvis helt enig i. Baggrunden for det ærede medlems udtalelse er, hvis jeg husker rigtigt, en lille meningsudveksling forleden dag i det udenrigspolitiske nævn, og på baggrund af den har jeg undersøgt, hvorledes forholdet er og har været igennem de sidste 12-15 år; den lille statistik, som derved fremkom, viser, at der ikke er sket nogen ændring i den praksis, som har været fulgt. Men jeg kan godt se, at det naturligvis er betydningsfuldt, at vi har så levende en kontakt imellem udenrigsministeriet, regeringen og nævnet som muligt, og jeg skal derfor i høj grad tage mig det ærede medlems ønske ad notam.

Der er også under debatten givet udtryk for ønsker om, at vi skulle have flere drøftelser om udenrigspolitiske spørgsmål i det høje ting. Også det kan jeg give min tilslutning til. Jeg er enig med de ordførere, der fandt, at det var mest hensigtsmæssigt, om man havde drøftelser af enkelte større emneområder i stedet for en generel drøftelse af hele det udenrigspolitiske felt.

Jeg har til hensigt i løbet af forholdsvis kort tid at fremsætte et forslag, som det også blev bebudet i åbningstalen, om en udvidelse af dansk ungdoms u-landsarbejde, og det vil kunne give os en rimelig anledning

til — også på baggrund af den 3 års rapport, som styrelsen for samarbejdet med udviklingslandene har udarbejdet — en almindelig drøftelse af hele vort samarbejde med udviklingslandene, og andre muligheder vil der, alt efter som behovet foreligger, kunne blive for at tage andre specielle områder op i specielle diskussioner og drøftelser i tinget.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen gjorde en bemærkning, som jeg gerne vil knytte en ganske kort kommentar til. Det ærede medlem fandt, at åbningstalen var karakteriseret derved, at den åbenbart kun betragtede FN som det, det ærede medlem kaldte én grundpille for Danmarks udenrigspolitik. Hvis det ærede medlem havde lagt trykket lidt anderledes og havde sagt en grundpille for dansk udenrigspolitik, så kunne jeg være enig med ham, for det er det, der er tilfældet. Nu anvendte den højtærede statsminister ikke ordene én grundpille, men den højtærede statsminister anvendte betegnelsen om FN-politikken, at den som hidtil i væsentlig grad udgør en bestanddel af dansk udenrigspolitik, mens formuleringen om NATO var, at vor NATO-politik uforandret er et betydningsfuldt led i dansk udenrigspolitik.

Det er mig lidt svært at se, at det ærede medlem kunne drage de vidtgående konklusioner, han gjorde, af disse to formuleringer, og jeg kan da trøste det ærede medlem med, at vi normalt betragter dansk udenrigspolitik funderet på, skal vi kalde det 4 grundpiller: vort medlemskab af FN som den mest verdensomfattende organisation, vort medlemskab af NATO som den i geografisk henseende dernæst mest omfattende organisation, vort medlemskab, skal man sige af det europæiske fællesskab, som ytrer sig i mange forskellige institutionelle former, som en tredje grundpille for vor udenrigspolitik og vor deltagelse i Nordisk Råd og i det vidt forgrenede nordiske arbejde i øvrigt som en fjerde grundpille. Det er det, vi først og fremmest baserer vor udenrigspolitik på, og det er derigennem, vi først og fremmest udøver den danske udenrigspolitik.

Jeg er enig med de ærede ordførere, der udtrykte glæde over den noget mere optimistiske udvikling, vi kan konstatere omkring De Forenede Nationer. Den har fundet udtryk i, at De Forenede Nationers 20. ge-